

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
DIYARBAKIR KÜLTÜR VE TABİAT
VARLIKLARINI KORUMA BÖLGE KURULU
KARAR

Toplantı Tarihi ve No. : 26.03.2021-319
Karar Tarihi ve No. : 26.03.2009-8225
Dosya No : 73.04.6

Toplantı Yeri
DIYARBAKIR

Şırnak İli, İdil İlçesi, Haberli Köyü'nde Köyiçi Gelaya Mevkiinde bulunan, tapunun 109 ada 2 parseline kayıtlı, mülkiyeti İdil Süryani Kadim Kilisesi(Mordodo) Vakfı'na ait, Diyarbakır Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu tarafından 10.06.2009 gün ve 2293 sayılı karar ile I.Grup yapı olarak tescilli Mor Dodo Kilisesi'nin korunma alanının belirlenmesi ve tescilinin güncellenmesine ilişkin; 10.06.2009 gün ve 2293 sayılı tescil ve grup belirleme kararı, Şırnak Valiliği İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü'nün 12.02.2021 gün ve E.1124764 sayılı yazısı, Diyarbakır Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü'nün 04.03.2021 gün ve E-638316 sayılı uzman raporu okundu. Ekleri ve konuya ilişkin bilgi belgeler incelendi. Yapılan görüşmeler sonunda;

Şırnak İli, İdil İlçesi, Haberli Köyü'nde Köyiçi Gelaya Mevkiinde bulunan, tapunun 109 ada 2 parseline kayıtlı, mülkiyeti İdil Süryani Kadim Kilisesi(Mordodo) Vakfı'na ait, Diyarbakır Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu tarafından 10.06.2009 gün ve 2293 sayılı karar ile I.Grup yapı olarak tescilli Mor Dodo Kilisesi'nin güncel kadastral bilgileri doğrultusunda güncellenen tescil kaydı ve tescil fişinin uygun olduğuna;

-Mor Dodo Kilisesi'nin korunma alanı sınırlarının 2863 sayılı Kanununun 8. Maddesi gereğince, ekli koordinatlı kadastral krokide işaretlendiği şekilde belirlenmesinin uygun olduğuna;

-13.03.2012 tarih ve 28232 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren "Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür Varlıklarının ve Sitlerin Tespit ve Tescili Hakkında Yönetmelik" gereği, ilgili Tapu Müdürlüğünce 109 ada 2 nolu parselin tapu kütüğü beyanlar hanesine "tamamı, Korunması Gerekli I. (birinci) Grup Taşınmaz Kültür Varlığıdır" şerhinin; korunma alanı sınırları içerisinde kalan özel mülkiyete ait 109 ada 6 nolu parselin tapu kütüğünün beyanlar hanesine "tamamı, Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür Varlığı olarak tescilli Mor Dodo Kilisesi'nin Korunma Alanıdır" şerhinin; 109 ada 1-3-4-5 parsellerin tapu kütüklerinin beyanlar hanesine ise "bir kısmı, Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür Varlığı olarak tescilli Mor Dodo Kilisesi'nin Korunma Alanıdır" şerhlerinin ifade edildiği şekilde konulmasına ve bu işlemlere ait bilgi-belgelerin Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğüne iletilmesine;

- Mor Dodo Kilisesi'nin korunma alanı sınırları içerisinde yapılacak olan her türlü fiziki ve inşai (ifraz, tevhit, imar uygulaması dâhil) uygulama öncesinde Koruma Bölge Kurulundan izin alınması gerektiğine;

- Mor Dodo Kilisesinin güneyinde bulunan Mor Eşahyo Kilisesi'nin güney tarafında sonradan eklenen ve yaşam alanları olarak kullanıldığı söylenen tehlike arz eden bölümde tehlike arz eden korunması gerekli kültür varlığı yapılarıyla ilgili Kurulumuzun almış olduğu 14.04.2010 gün ve 2997 sayılı genel kararı doğrultunda hareket edilmesine,

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
DİYARBAKIR KÜLTÜR VE TABİAT
VARLIKLARINI KORUMA BÖLGE KURULU
KARAR

Toplantı Tarihi ve No. : 26.03.2021-319
Karar Tarihi ve No. : 26.03.2021-8225
Dosya No : 73.04.6

Toplantı Yeri
DİYARBAKIR

-Taşınmazın tehlike arz eden bölümü ile ilgili olarak, can ve mal güvenliğine yönelik tedbirlerin ilgili idare, yerel yönetim ve mal sahipleri tarafından alınması gerektiğine,

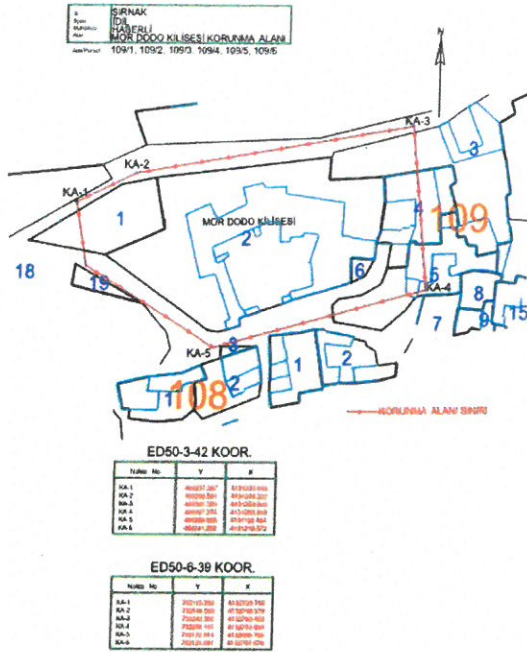
-Yukarıda belirtilen önlemlerin alınmaması durumunda yapıda yeni oluşacak tahribat ile can ve mal güvenliğini tehdit edici durumlar ilgili yasa ve yönetmelikler kapsamında cezai sorumluluk getireceğinden durumun ilgililere bildirilmesi gerektiğine,

-1. Grup olarak tescilli taşınmazın rölöve, restitüsyon ve restorasyon projelerinin hazırlanarak Kurulumuza iletilmesine, karar verildi.

AVRUPA KONSEYİ	DOĞAL VE KÜLTÜREL VARLIKLARI KORUMA ENVANTERİ (D.K.V.K.E)	ANIT	ENVANTER NO:		
TÜRKİYE	KÜLTÜR VARLIKLARI VE MÜZELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ		HARİTA NO:		
İLİ: ŞIRNAK	İLÇESİ: İDİL	MAHALLE/MEVKİ: Haberli Köyü	KORUMA DERECESESİ	ANITSAL	1 2 3
SOKAK VE KAPI NO: Köyiçi Geloya Mevkiinde bulunan Kilise	KAD. : PAFTA: ADA:109 PARSEL:2		ÇEVRESEL	1 2 3	
ADI: MOR DODO KİLİSESİ	YAPTIRAN: YAPIM TARİHİ:	YAPAN: KİTABE:	MİMARİ ÇAĞI: VAKFIYE:		

GENEL TANIM: Şırnak İli, İdil İlçesi, Haberli Köyü'nde Köyiçi Geloya Mevkiinde bulunan, bulunan, düz bir platform üzerine oturtulan doğu batı doğrultusunda kareye yakın dikdörtgen planlı olup parokial plan tipinde inşa edilmiş bir Kilisedir.

KORUNMUŞLUK DURUMU: İyi	TAŞIYICI YAPI: İyi	CEPHE DURUMU: İyi	ÖRTÜ DURUMU: İyi	İÇ YAPI DURUMU: İyi	BEZEME DURUMU: -	RUTUBET DURUMU: -
-------------------------	--------------------	-------------------	------------------	---------------------	------------------	-------------------

GÖZLEMLER: Korunması gerekli kültür varlığı özelliği göstermektedir.

BUGÜNKÜ SAHİBİ: Mor Dodo Vakfı.

BAKIMINDAN SORUMLU OLAN: Mor Dodo Vakfı.

YAPILAN ONARIMLAR: Kilisenin duvarlarında yer yer onarım yapılarak çimento harç ile sıvanmıştır.

AYRINTILI TANITIM: Bu avlu içerisinde yer alan Mor Dodo Kilisesinin güneyinde Mor Eşahyo kilisesi, Mor Dodo kilisesi ile Mor Eşahyo kilisesi arasında Mor Aho Kilisesi yer almaktadır. 629 yılında inşa edildiği söylenen yapının 1926 büyük bölümünün yıkıldığı, 1951 yılında ise kilisenin madıbo (mezbah) bölümü yeniden inşa edilip tekrar ibadete açıldığı, 2000'li yılların başlarında ise restore edilerek şu anki duruma getirildiği söylenmektedir.

Mor Dodo kilisesi içten doğu batı doğrultusunda dikdörtgen planlı parokial plan tipinde inşa edilmiştir. Yapının batı cephesi günümüzde eklenen ek mekânlarla ile büyük bir kısmı kapatılmış durumdadır. Güney cephesi büyük bir kısmı Mor Eşahyo kilise ile kapatılmıştır. Kilisenin güneybatısında bulunan iki kapı ile narteks bölümüne geçilmektedir. Narteks bölümü doğu batı aksında dikdörtgen planlı olup üzeri beşik tonoz ile örtülüdür. Narteksin güney duvarında Mor Aho Kilise'nin madıbo bölümü bulunmaktadır. Kuzey duvarında ise iki kapı açıklığı ile naos kısmına geçiş sağlanmaktadır. İç mekân tek nefli naos ile bunun doğusunda madıbo (mezbah) bölümünden oluşmaktadır. İç mekân doğu batı doğrultusunda dikdörtgen planlı olup, beşik tonoz ile örtülüdür. Naosun güney duvarında altı niş açıklığına yer verilmiştir. Bu nişlerin üçünde mezar yapısı bulunmaktadır. Naos kısmının kuzey duvarında ise beş niş açıklığı bulunup bu nişlerin birinde mezar yapısı bulunmaktadır. Doğu'da bulunan madıbo (mezbah) bölümü naos kısmından daha yüksek tutulmuştur.

TEKNİK BİLGİLER:	İSITMA SİSTEMİ:	
	KANALİZASYON:	
	SU:	
	ELEKTRİK:	

ÖZGÜN KULLANIMI: KİLİSE

BUGÜNKÜ KULLANIMI: KİLİSE

ÖNERİLEN KULLANIMI: KİLİSE

HAZIRLAYANLAR:

Berrin KARAKAŞ-Y.Mimar
Ahmet DEMİR-Arkeolog
Ahmet MIZRAK-Sanat Tarihçi
Arzu Çalışkan-Şehir Plancısı
17.03.2020

KONTROL EDEN:

Mehriban KARASLAN
Bölge Kurulu Müdürü

YAYIN DİZİNİ :

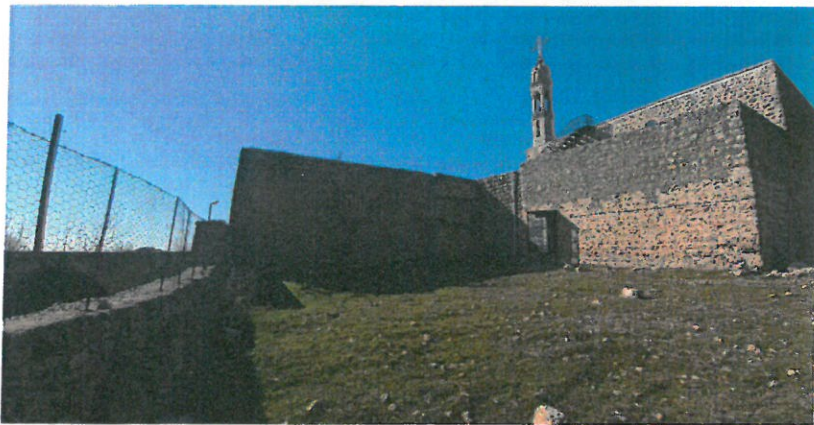
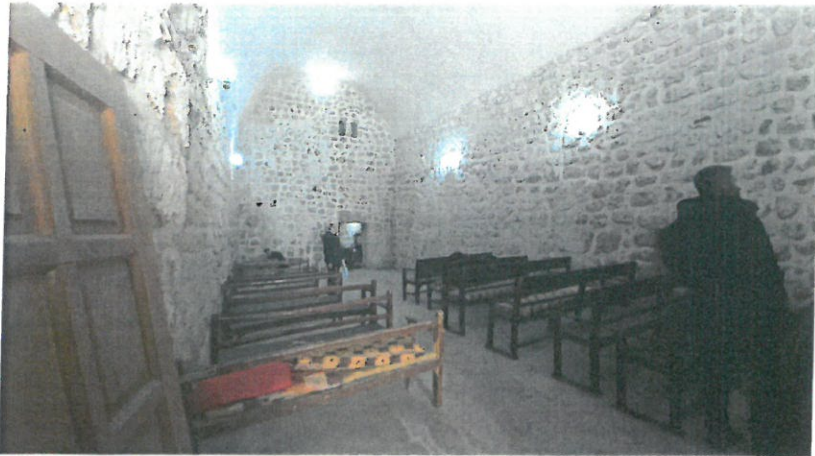
- 1-
 - 2-
 - 3-
 - 4-
- A.17
N. Bayal

EKLER :

RAPOR	X
FOTOĞRAF	X
RÖLÖVE PROJESİ	
RESTORASYON PROJESİ	
HARİTA	X
KROKİ	X

TESCİL KARAR NO:
KARAR TARİHİ:

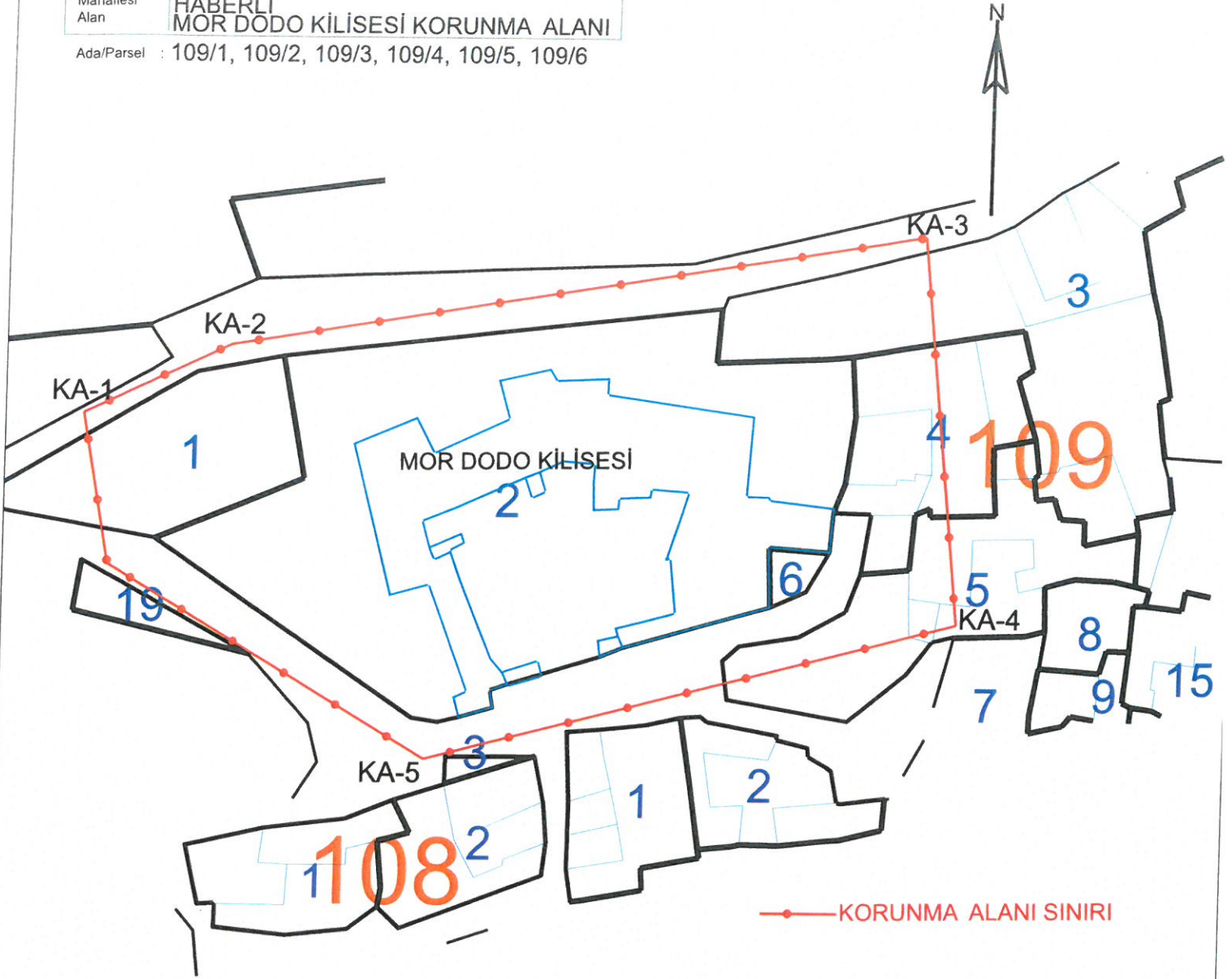
T.C.
Diyarbakır Kültür Varlıklarını
Koruma Bölge Kurulunun
REVİZYON: 26.03.2021 tarih ve 8225.
Sayılı Karar Eki dir.

İli
İlçesi
Mahallesi
Alan

ŞIRNAK
İDİL
HABERLİ
MOR DODO KİLİSESİ KORUNMA ALANI

Ada/Parsel : 109/1, 109/2, 109/3, 109/4, 109/5, 109/6

ED50-3-42 KOOR.

Nokta No	Y	X
KA-1	466237.367	4131233.066
KA-2	466258.981	4131243.222
KA-3	466361.356	4131259.846
KA-4	466367.274	4131202.883
KA-5	466289.005	4131182.464
KA-6	466241.362	4131210.872

ED50-6-39 KOOR.

Nokta No	Y	X
KA-1	732119.283	4132729.740
KA-2	732140.569	4132740.579
KA-3	732242.390	4132760.450
KA-4	732250.115	4132703.689
KA-5	732172.514	4132680.790
KA-6	732121.984	4132707.678

[Handwritten signature]
Güfte
M. Bayal

AT

T.C.
Diyarbakır Kültür Varlıklarını
Koruma Bölge Kurulunun
26.03.2021 tarih ve 8225
Sayılı Karar Eki dir.

Mehmet ÖZKAYA
Harita Mühendisi

